

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تکمله‌ای بر بحث قنوت

قبل از اینکه وارد بحث رکوع شوم، فکر کردم لازم است راجع به قنوت، چند نکته را یادآوری کنم. عزیزان توجه دارند؛ ولی توجه بیشتری داشته باشند.

نکته‌ی اول اینکه نمازگزار هنگام قنوت کف دست‌هایش را به محاذات صورت خود، رو به آسمان می‌گیرد. خیلی خوب است سرش را هم پایین بیندازد. هنگام نماز به بالا و آسمان نگاه کردن، مکروه است. سرش را که پایین می‌اندازد؛ یعنی هم دست‌خالی بودن و نیاز خود را عرضه می‌کند و هم سرافکنندگی و شرمندگی خود را؛ یعنی نشان می‌دهد که خدایا! من طلب‌کارانه به در خانه‌ی تو نیامده‌ام؛ متوقع نیستم؛ خود را مستحقّ اجابت نمی‌دانم. به اعتبار خودم، سرافکننده‌ام؛ اما به اعتبار فضل تو، این دست‌ها را بالا آورده‌ام و به درگاہت دراز کرده‌ام.

نکته‌ی دوم اینکه خوب است قنوت نمازها را با صلوات شروع و با صلوات ختم کرد. صلوات دعائی است که یقیناً مستجاب می‌شود؛ حتی اگر کافر، منافق و هرکس دیگری صلوات بفرستد. صلوات یعنی درود بر پیامبر اکرم و خاندان بزرگوارشان علیهم‌السلام. این دعا قطعاً مستجاب است. روایاتی داریم مبنی بر اینکه دعایی که همراه با صلوات انجام شود، خدا بزرگتر از آن است که تنها بخشی از دعا را اجابت کند؛^۱ خدا غیورتر، بزرگوارتر و کریم‌تر

^۱ مجلسی، بحار، ج ۹۱، ص ۶۸ و محدث نوری، مستدرک الوسائل، ج ۵، ص ۲۲۶ و مجلسی، بحار، ج ۹۱، ص ۵۳ و

حرعاملی، وسائل الشیعة، ج ۷، ص ۹۶ و طوسی، امالی، ص ۱۷۲.

از آن است که بخشی از دعای عبد را مستجاب کند و بخشی را اجابت نکند.^۲ لذا در روایات تأکید شده است که حتماً موقعی که می‌خواهید دعا کنید، همراه با صلوات دعا کنید و چه بهتر آنکه دعایتان بین دو صلوات قرار بگیرد.^۳ شما این ادب را در صحیفه‌ی سجّادیه می‌بینید، که امام سجّاد علیه السلام در فاصله به فاصله‌ی دعاهايشان مدام صلوات می‌فرستند.

صلواتی که خیلی غنی، کامل و صلوات یک منتظر و شیعه‌ی چشم به راه مولایش است، همراه با «عَجِّلْ فَرَجَهُمْ» است و چون فرج آنها فرج ماست، که در حدیث داریم: «اَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ»^۴ فرج خود شما در فرج آل الله است؛ لذا انسان فرج خودش را هم می‌خواهد.

صلوات کاملی است که بعضاً عزیزان از بنده شنیده‌اند و به آن موفق هم هستند. خوب است لااقل برخی از صلوات‌های نماز عزیزان، مثل صلوات شروع قنوتشان و اگر موفق‌تر هستند، صلوات‌هایی که در رکوع و سجده هم می‌فرستند، با همین ویژگی باشد. یا لااقل در سجده‌ی آخر نمازشان، این صلوات را بفرستند، که نامی از امام عصر ارواحنا فداه در آن وجود دارد که معمولاً به احترام آن نام، انسان برپا می‌ایستد و قیام می‌کند. صلوات این است: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ بِقَائِمِهِمْ وَ فَرِّجْنَا بِهِمْ» این صلوات کاملی است که خوب است انسان در آغاز قنوت، آن را بفرستد. هم درود بر پیامبر و خاندانشان علیهم السلام

۲. محدث نوری، مستدرک الوسائل، ج ۵، ص ۲۲۷.

۳. کلینی، کافی، ج ۲، ص ۴۹۴ و حرّعاملی، وسائل الشیعة، ج ۷، ص ۹۵ و مجلسی، بحار، ج ۹۰، ص ۳۱۶.

۴. مجلسی، بحار، ج ۵۲، ص ۹۲ و طبرسی، احتجاج، ج ۲، ص ۴۷۱ و صدوق، کمال‌الدین، ج ۲، ص ۴۸۵.

است، هم تقاضای تعجیل در فرج مولایمان و در پرتو آن، فرج و گشایش خودمان؛ چه فرج باطنی، در طی مدارج معنوی و مقامات عبودیت؛ و چه فرج ظاهری و گشوده شدن گره‌ها از کار و زندگی. ادب قنوت این شد که در آغاز و ختم قنوت، صلوات فرستاده شود. در رکوع و سجده هم همین‌طور. صلوات سبب غنی، پریعارتر و کامل‌شدن عمل عبادی است؛ چه آن عمل قنوت باشد و چه رکوع یا سجده.

قنوت‌های پیشنهادی برای نمازهای واجب

سومین نکته. خوب است شخص برای قنوت هر یک از پنج نماز واجب خود، دعاهایی را به طور اختصاصی در نظر بگیرد؛ یعنی برای نماز صبح‌هایش یک قنوت، نماز ظهرهایش قنوت دیگری و نماز عصر، مغرب و عشاء، هر یک، قنوت خاص را در نظر بگیرد.

خوب است انسان قنوت نماز صبح را به امام عصر ارواحنفاذ اختصاص دهد. بعد از ذکر صلواتی که گفتیم، که نام حضرت هم در آن بود، دعای: «اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَ حَافِظًا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا وَ دَلِيلًا وَ عَيْنًا حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَ تُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا»^۵ را بخواند. اگر خواست این دعا را ادامه دهد خیلی قشنگ است بگوید: «اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ خَيْرِ أَعْوَانِهِ وَ أَنْصَارِهِ وَ شِيَعَتِهِ وَ مُجِيبِيهِ وَ اذْبُنَا بِآدَابِهِ وَ خَلِّقْنَا بِأَخْلَاقِهِ وَ وَفِّقْنَا لِمَرْضَاتِهِ» از خدا بخواهد که ما را از بهترین شیعیان، یاوران و دوستداران حضرت قرار دهد، و ما را به آداب حضرت مودب کند، به اخلاق حضرت متخلق کند و به عمل به آنچه که موجب رضایت حضرت است، موفق بدارد. بعد هم دیدار حضرت را

۵. کلینی، کافی، ج ۴، ص ۱۶۲ و نوری، مستدرک، ج ۷، ص ۴۸۳ و سیدبن طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۱، ص ۸۵.

بخواهد: «اللَّهُمَّ ارِنِي الطَّلَعَةَ الرَّشِيدَةَ وَ الْعُرَّةَ الْحَمِيدَةَ وَ أَكْخُلْ نَاطِرِي بِنَظَرَةٍ مِنِّي إِلَيْهِ»^٦ قنوتی که برای نماز صبح در نظر می‌گیرد، قنوتی ناظر بر حضرت باشد. اگر باز هم می‌خواهد ادامه بدهد، قشنگ است که از خدا بخواهد: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ وَلِيِّكَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ الَّذِي مَا أَشْرَكَ بِكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا أَنْ تُعَجِّلَ فَرَجَ وَلِيِّكَ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ وَ تُصْلِحَ أَمْرَهُ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ» یعنی بگوید: خدایا! من به حقّ ولیّت امیرالمؤمنین علیه السلام، که چشم‌برهم‌زدنی هم مشرک نشد و شرک نوزید، از تو درخواست می‌کنم که فرج ولیّ خودت را تعجیل بفرمائی و امر ظهور آن حضرت را همین الآن اصلاح کنی. این دعای صبح‌گاهی.

همین جا هم بگویم، که در همه‌ی قنوت‌ها خوب است این صلوات خوانده شود: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ وَ آيِبَهَا وَ بَعْلَهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدِعِ فِيهَا أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ»^٧ یعنی از خدا درخواست کنیم و خدا را به حقّ حضرت زهرا و پدر بزرگوار، شوهر عالی‌مقام و دو پسر عظیم‌القدرشان و سرّ نهفته در وجود حضرت زهرا علیها السلام قسم بدهیم. (بعضی‌ها تعبیر کرده‌اند این سرّ، وجود مقدّس حضرت بقیةالله الاعظم اروحنافداه است. تعبیرهای دیگری هم شده است که نمی‌خواهم وارد این بحث شوم.) بگوئیم: خدایا! تو را به حقّ اینها قسم می‌دهم که بر پیامبر و خاندانش درود بفرستی و با من آن‌گونه که شایسته و سزاوار تو خدای مهربان، بخشنده و کریم است،

٦. مجلسی، بحار، ج ٩١، ص ٤٢ و کفعمی، مصباح، ص ٥٥١ و محدث قمی، مفاتیح‌الجنان، دعای عهد.

٧. سیّد ابوالحسن مولانا، انیس‌الابرار فی وظائف الاخیار، به نقل از آیه الله العظمی نجفی مرعشی به سند خود از سیّد بن

رفتار کنی؛ نه آن گونه که من گناه کار آلوده‌ی ناسپاس اهل غفلت و معصیت شایسته و لایق آن هستم. خوب است این دعا هم در همه‌ی قنوت‌ها خوانده شود.

خوب است قنوت نماز صبح را به امام زمان علیه السلام، ولی نعمت‌مان، اختصاص دهیم و روزمان را با دعای بر وجود مقدس آن حضرت آغاز کنیم.

برای قنوت نماز ظهر، بعد از صلواتی که گفتیم در شروع و ختم همه‌ی قنوت‌ها باشد، می‌توانید دعای دیگری در نظر بگیرید؛ مثل همان بخش از مناجات شعبانیه، که جلسه‌ی

قبل برای قنوت اشاره کردم: «الْهِي هَبْ لِي كَمَالَ الْإِنْقِطَاعِ إِلَيْكَ وَ أَنْزِ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِيَاءِ نَظَرِهَا إِلَيْكَ حَتَّى تَخْرِقَ أَبْصَارَ الْقُلُوبِ حُجُبَ التَّوَرِّ فَتَصِلَ إِلَى مَعْدِنِ الْعِظَمَةِ وَ تَصِيرَ أَرْوَاحَنَا مُعَلَّقَةً بِعِزِّ قُدْسِكَ؛ الْهِي وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ نَادَيْتَهُ فَأَجَابَكَ وَ لَاحِظْتَهُ فَصَعِقَ بِجَلَالِكَ فَجَاجَيْتَهُ سِرًّا وَ عَمِلَ لَكَ جَهْرًا» «الْهِي وَ الْحَقِّي بِنُورِ عِزِّكَ الْأَمْحَجِ فَأَكُونَ لَكَ عَارِفًا وَ عَن سِوَاكَ مُنْحَرِفًا وَ مِنْكَ خَائِفًا مُرَاقِبًا يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْأَكْرَامِ»^۸

در نماز عصر می‌توان کلمات فرج را خواند، که جلسه‌ی گذشته اشاره کردم که چقدر

فضیلت دارد! «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ؛ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ

رَبِّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»^۹ و گفتیم در بعضی از روایت‌ها بعد از

«مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ»، «وَ مَا تَحْتَهُنَّ»^{۱۰} هم وجود دارد که نسخه بدل است. بعد از آن هم بگوید:

«وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ»^{۱۱} وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»^{۱۲} وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ»^{۱۳} به منزله‌ی

۸. سیدبن طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۲، ص ۶۸۷ و مجلسی، بحار، ج ۹۱، ص ۹۹ و محدث‌قمی، مفاتیح، مناجات شعبانیه.

۹. سیدبن طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۱، ص ۳۶۹ و حرّعاملی، وسائل‌الشیعة، ج ۶، ص ۲۷۵ و مجلسی، بحار، ج ۷۸، ص ۲۳۹.

۱۰. کلینی، کافی، ج ۳، ص ۱۲۲ و مجلسی، بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۶ و کفعمی، مصباح، ص ۸.

۱۱. سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۸۱.

ادامه‌ی دعای فرج روایت شده است. اگر هم شخص در پی آن از خدا طلب مغفرت و رحمت کند و بگوید: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاعْفَا وَاعْفُ عَنَّا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»^{۱۴} دعا خیلی غنی می‌شود. می‌تواند این دعا را در قنوت نماز عصر قرار بدهد و بعد هم چند تا از دعاهاى قرآنى، مثل: «رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا»^{۱۶}؛ «رَبَّنَا لَا تُخِزْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ»^{۱۷}؛ «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ»^{۱۸}؛ «رَبَّنَا أفرغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ ثَبِّثْ أَقْدَامَنَا وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»^{۱۹}؛ «رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ»^{۲۰}؛ «رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَ إِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ»^{۲۱}؛ «رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ إِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَ ثَبِّثْ أَقْدَامَنَا وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»^{۲۲} و

۱۲. سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۸۲ و سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۴۵.

۱۳. سیدبن طاووس، الامان من اخطار الاسفار و الازمان، ص ۴۰ و مجلسی، بحار، ج ۷۳، ص ۲۳۶ و مفید، مقتعة، ص ۴۱۲.

۱۴. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۲۶ و سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۸.

۱۵. کلینی، کافی، ج ۳، ص ۳۴۰ و حرّعاملی، وسائل الشیعة، ج ۶، ص ۲۷۴ و مجلسی، بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۷.

۱۶. سوره‌ی كهف، آیه‌ی ۱۰.

۱۷. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۸.

۱۸. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۰۱.

۱۹. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۰.

۲۰. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۹۳.

۲۱. سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۲۳.

۲۲. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۴۷.

امثال این دعا‌های قرآنی را که با حال خودش مناسب‌تر می‌بیند، انتخاب کند و بعد از کلمات فرج، آن دعاها را بخواند.

در قنوت نماز مغرب خوب است دعایی را خواند که فرازهایی از آخرین دعای سحر ماه مبارک رمضان و کوتاه‌ترین آنها است و در مفاتیح‌الجنان، قبل از تسبیحات سحرهای ماه مبارک رمضان آمده است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِي» خدایا! از تو ایمانی می‌خواهم که در پرتو آن ایمان، تو دائماً در قلب من حاضر باشی. «وَيَقِينًا حَتَّىٰ أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِي» و از تو یقینی درخواست می‌کنم که در پرتوی آن یقین، به روشنی بدانم که جز آنچه تو مقدر کرده‌ای، برای من رخ نخواهد داد. «وَرِضْنِي مِنَ الْعَيْشِ بِمَا قَسَمْتَ لِي» و از روزی و شرایط زندگی به همان چیزی که تو قسمت من کرده‌ای، راضی و خشنود باشم. «يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ» ای مهربان‌ترین مهربانان! «يَا عُدَّتِي فِي كُرْبَتِي» ای خدایی که همه‌ی عده و توان من در دشواری‌ها و تلخی‌های زندگی‌م هستی، «وَا صَاحِبِي فِي شِدَّتِي» ای کسی که وقتی من در تنگناها قرار گرفتم و همه‌ی دوستان مرا ترک کردند، تو هرگز مرا ترک نمی‌کنی و هموار همراه من هستی! «وَا وَلِيِّي فِي نِعْمَتِي» ای کسی که ولی نعمت من هستی و هر چه دارم عطای توست! «وَا غَايِبِي فِي رَغْبَتِي» و ای کسی که اوج آرزوی منی! «أَنْتَ السَّائِرُ عَوْرَتِي» تو هستی که زشتی‌های مرا پوشانده‌ای. «وَا الْأَمِينُ رُوْعَتِي» تویی که خطرات و دشواری‌ها را از من بر طرف کرده‌ای و مرا در امنیت قرار داده‌ای. «وَا الْمُقِيلُ عَثْرَتِي» تویی که بخشنده‌ی لغزش‌ها و خطاکاری‌های من هستی. «فَاعْفُزْ لِي خَطِيئَتِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»^{۲۳} ای مهربان‌ترین

۲۳. سیدبن طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۱، ص ۸۲ و مجلسی، بحار، ج ۹۵، ص ۱۰۰ و محدث قمی، مفاتیح، دعای سحرهای ماه

مهربانان! خطیئات، زشتی‌ها، خطاها، بدکاری‌ها، گناهان و معصیت‌های مرا بر من ببخش. نمازگزار می‌تواند این دعا را برای نماز مغرب اختصاص بدهد.

برای قنوت نماز عشاء هم‌خوب است دعای «یا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ...»^{۲۴} را که جلسه‌ی قبل اشاره کردم، اختصاص بدهد که خدا می‌داند آن دعا چقدر فضیلت دارد! انسان این‌گونه می‌تواند از همه‌ی دعاها بهره‌مند شود و یک نظم خاصی هم به قنوت‌هایش داده باشد. در جلسه‌ی قبل ضمن روایتی اشاره کردم که طول قنوت چقدر فضیلت دارد. هر چه قنوت انسان طولانی‌تر باشد، راحت اخروی او بیشتر خواهد بود.

و اما برای نمازهای ظهر روزهای جمعه، قبلاً هم به عزیزان قنوتی را که منسوب به امام رضا علیه السلام در مورد امام عصر ارواحنا فداه است، بسیار پیشنهاد کرده‌ام؛ که مقید شوید در قنوت نمازهای ظهر جمعه‌ی‌تان، این دعا را بخوانید. اگر نماز جمعه می‌خوانید؛ امیدواریم ائمه‌ی جمعه قنوت‌ها را خیلی مختصر نکنند و چه خوب بود که امام جمعه‌های ما، این قنوت امام رضا علیه السلام را در قنوت نماز جمعه‌هایشان می‌خوانند؛ اما اگر آنها هم نخوانند، امیدواریم طوری قنوت بخوانند که شما فرصت داشته باشید، خودتان این دعا را بخوانید و اگر هم به نماز جمعه نرفته بودید و نمازتان را فردی^۱ می‌خواندید، مقید باشید این دعا را در قنوت نمازتان بخوانید: «اللَّهُمَّ أَصْلِحْ عَبْدَكَ وَ خَلِيفَتَكَ بِمَا أَصْلَحْتَ بِهِ أَنْبِيَاءَكَ وَ رُسُلَكَ وَ حُفَّهُ بِمَلَائِكَتِكَ وَ آيِدُهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ مِنْ عِنْدِكَ وَ اسْلُكُهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ رَصْداً يَحْفَظُونَهُ مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَ أَبْدَلُهُ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِ أَمناً يَغْنِيكَ لَا يُشْرِكُ بِكَ شَيْئاً وَ لَا تَجْعَلْ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ عَلَى وَلِيِّكَ سُلْطَاناً وَ انْثَن لَهْ فِي

۲۴. مجلسی، بحار، ج ۹۲، ص ۱۹۸ و ۳۵۲ و توحید، صدوق، ص ۲۲۱ و سیدبن طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۱، ص ۱۵۲.

جِهَادِ عَدُوِّكَ وَ عَدُوِّهِ وَ اجْعَلْنِي مِنْ اَنْصَارِهِ - اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ -^{۲۵} ^{۲۶} خداوند! کار ظهور و قیام

بنده‌ی برگزیده و خلیفه‌ی شایسته‌ات را سامان بخش؛ همان‌گونه که امور پیامبران و فرستادگان خویش را اصلاح نمودی و او را با فرشتگان احاطه ساز و از سوی خویش با روح‌القدس او را یاری فرما، و از پیشارو و پشت سر او دیده‌بانانی همراه وی گردان، تا از هر آسیب و گزندى نگاهش دارند، و ترس و هراس او را به امن و امان بدل ساز، که او تنها تو را می‌پرستد و هیچ‌چیز را همتا و همانند تو نمی‌پندارد، و از برای هیچ‌یک از آفریدگانت بر ولیّ خودت برتری و چیرگی قرار مده، و برای جهاد با دشمنت و دشمنش به او اذن و اجازه عطا فرما و مرا از یاران او قرار ده. همانا تو به هر کاری توانایی. دعای بسیار پر فضیلتی است و دعای بر امام عصر ارواحنفاه است؛ که نقل شده امام رضا علیه السلام در قنوت‌های ظهر جمعه‌ی‌شان آن را می‌خواندند.

در نمازهای جماعت هم دو حالت دارد. اگر امام جماعت قنوتی را می‌خواند که می‌داند مأمومین او قنوت را بلدند و از نظر روحیه هم با امام هماهنگ هستند، خوب است قنوت را بلند بخواند، تا کسانی که به او اقتدا کرده‌اند، آن دعا را در قنوتشان تکرار کنند. اما بعضی وقت‌ها نماز جماعتی است که بین امام و مأموم این هماهنگی وجود ندارد؛ یعنی دعایی را که امام می‌خواند، مأموم بلد نیست، یا اصلاً خواسته‌های مأموم چیز دیگری است و خواسته‌های امام چیز دیگری، (این سلیقه‌ی بنده است، جایی برایش روایتی ندیده‌ام) به نظر بنده در این موارد خوب است امام قنوت خود را آهسته بخواند، تا دیگران هم که

۲۵. سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۲۶ و سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۸.

۲۶. مجلسی، بحار، ج ۸۶، ص ۲۵۱ و سیدبن طاووس، جمال‌الاسبوع، ص ۴۱۳ و طوسی، مصباح‌المتهجّد، ج ۱، ص ۳۶۷.

هریک می‌خواهند دعایی باب میل خودشان بخوانند، در فضای آرامی باشند؛ چون وقتی امام با صدای بلند دعایی را در قنوتش می‌خواند و مأموم می‌خواهد دعای دیگری بخواند، مأموم کمی گیج می‌شود؛ اشتباه می‌کند و برایش معلوم نیست قنوت خود را خواند یا قنوت امام را. این یک پیشنهاد و سلیقه است که در این موارد که مأموم می‌خواهد قنوت دیگری بخواند، بد نیست امام دعای قنوت خود را آهسته بخواند، که هر یک از مأمومین هم دعای مورد علاقه‌ی خودشان را بخوانند.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ